

Context

Toegang tot energie blijft in veel landen een grote uitdaging. Dat heeft directe gevolgen voor gezondheid, onderwijs en economische ontwikkeling. In Afrika is de situatie extra dringend: zo hebben 600 miljoen mensen geen toegang tot elektriciteit en koken bijna een miljard mensen nog met vervuilende brandstoffen zoals hout en houtskool.

Door de groeiende vraag naar energie en de blijvende ongelijkheid is een eerlijke energietransitie essentieel. Die moet tegelijk inspelen op klimaatverandering, sociale noden en economische groei. Het doel is duidelijk: minder uitstoot, toegang tot energie voor iedereen en kansen voor economische ontwikkeling, zonder iemand achter te laten.

De energietransitie biedt ook kansen: ze kan economieën diversifiëren, duurzame industrie stimuleren en jobs creëren.

© Enabel - Isabel Corthier

Prioriteiten

De aanpak van Enabel brengt beleid, markten en financiering samen om van de energietransitie een motor te maken voor mens, klimaat en economie.

Universele toegang tot duurzame energie

We zetten in op betrouwbare, betaalbare en duurzame energie voor iedereen, met extra aandacht voor kwetsbare groepen en basisdiensten.

Dat doen we door energienetwerken te versterken en door oplossingen op maat te ontwikkelen, zoals kleine lokale netwerken voor afgelegen gebieden. We werken ook aan systemen die beter bestand zijn tegen crisissen en klimaatverandering. Daarnaast promoten we schonere manieren van koken en alternatieve brandstoffen. Die hebben een positieve impact op gezondheid, milieu en gendergelijkheid.

Versnellen van koolstofarme oplossingen

We ondersteunen de ontwikkeling en uitrol van oplossingen met minder uitstoot. Zo dragen we bij aan klimaatdoelstellingen en versterken we de energiezekerheid. Concreet zetten we in op hernieuwbare energie, efficiënter energiegebruik en duidelijke regels en beleid.

Energietransitie als motor voor economische verandering

De energietransitie is ook een kans om economieën sterker en duurzamer te maken. We ondersteunen de ontwikkeling van nieuwe, klimaatvriendelijke sectoren, onder meer in bouw, industrie en transport. Zo versterken we het concurrentievermogen van partnerlanden, creëren we jobs en trekken we investeringen aan.

Diensten

Een gunstig kader creëren

- We helpen overheden bij het ontwikkelen en uitvoeren van energiebeleid, in lijn met nationale en internationale doelstellingen.
- We versterken regels en samenwerking tussen publieke, private en financiële spelers, op basis van data en analyses.

Financiering en markten versterken

- We ondersteunen de toegang tot internationale klimaatfinanciering en helpen projecten ontwikkelen, van haalbaarheidsstudies tot publiek-private samenwerkingen.
- We stimuleren innovatieve financiering en private investeringen om duurzame energiemarkten te laten groeien.

Oplossingen uitvoeren en opschalen

- We testen nieuwe ideeën via pilootprojecten en helpen succesvolle oplossingen op te schalen.
- We ondersteunen lokale projecten rond hernieuwbare energie en schoon koken, en bouwen tegelijk lokale waardeketens uit.

Vaardigheden en innovatie versterken

- We investeren in opleidingen en omscholing, afgestemd op de jobs van de toekomst.
- We versterken overheidsinstellingen en ondersteunen innovatieve oplossingen met duurzame impact.

Ervaring

Duurzame energie in Mozambique

Via het door België gefinancierde RERD2+-project heeft Enabel de toegang tot schone energie in de landelijke provincies Nampula en Zambezia uitgebreid. Vijf dorpen werden er uitgerust met kleine zonne-energienetwerken die stroom produceren en de lokale economie ondersteunen. Op nationaal vlak ondersteunt Enabel de implementatie van de strategie voor de energietransitie 2023-2050 en stimuleert het de mobilisatie van klimaatfinanciering, met name via de koolstofmarkten. Daarnaast ondersteunt een door het Green Climate Fund gefinancierd project de toegang tot schone en betaalbare energie in plattelandsgebieden met de aanleg van 40 kleine netwerken, die de levensomstandigheden van meer dan 65.000 Mozambikanen zal verbeteren.

Benutting van landbouwafval en schoon koken in Ivoorkust

Het door de EU gefinancierde VABICUI-project gebruikt landbouwafval (cashewnoten, palmbladen, enz.) om energie te produceren. Het project bevordert ook schone kookoplossingen, zoals verbeterde kookfornuizen en alternatieve brandstoffen. Het steunt innovatieve kleine en middelgrote ondernemingen en experimenteert via industriële proefprojecten met het gebruik van Cashew Nut Shell Liquid (CNSL), een olie die uit de schillen van cashewnoten wordt gewonnen als alternatieve brandstof. Tegelijkertijd ondersteunt Enabel in Ivoorkust de opstelling van een bio-energiecode en een nationale strategie voor schoon koken, om zo een gunstig kader te creëren voor private investeringen en de circulaire economie.

Koolstofarm vervoer in strategische corridors in Tanzania

In Tanzania heeft het project voor de verbetering van de haven van Dar es Salaam tot doel de efficiëntie en duurzaamheid van de regionale handel te versterken. Dit gebeurt in samenwerking met de Port of Antwerp-Bruges International, TradeMark Africa en UN-Habitat. Het project is gefinancierd door de Europese Unie in het kader van de Global Gateway. Enabel heeft de leiding over het onderdeel elektrische mobiliteit. Het gaat om het verbeteren van de toegang tot openbaar vervoer en het verkleinen van de CO₂-voetafdruk van stadsverkeer door de markt voor lichte elektrische twee- en driewielvoertuigen te ontwikkelen en opleidingen aan te bieden op het gebied van elektrische mobiliteit, in samenwerking met de Universiteit van Dar es Salaam.

Havenontwikkeling en groene waterstof in Namibië

In Namibië ondersteunt Enabel de energietransitie en de economische diversificatie van het land. De maatregelen zijn gericht op de ontwikkeling van de groene waterstofsector en de bijbehorende vaardigheden, evenals op de versterking van de haven- en logistieke infrastructuur – met name de haven van Walvis Bay, waarvan de strategische ligging van cruciaal belang is voor de regionale economische integratie. Zo kan Namibië een belangrijke speler worden op het gebied van groene waterstof en koolstofarme industrialisatie in zuidelijk Afrika.

De expertise van Enabel

De QR-code brengt je naar het volledige aanbod van onze expertise: Mondiale gezondheid - Sociale bescherming - Onderwijs en opleiding - Economische en bedrijfsontwikkeling - Voedselsystemen - Beheer van natuurlijke rijkdommen - Biodiversiteit - Klimaatbestuur - Energietransitie - Water - Ecologisch bouwen - Stadsontwikkeling - Menselijke mobiliteit - Veiligheid - Justitie - Financieel en administratief bestuur.

enabel.be - open.enabel.be

